Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0230

Novačenje djece u organizirani kriminal

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. lipnja 2026. o novačenju djece u organizirani kriminal (2026/2725(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda 79/188 o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad djecom koje provode organizirane kriminalne skupine i terorističke skupine u kontekstu sprečavanja kriminala i kaznenog pravosuđa,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Gospodarskog i socijalnog vijeća Ujedinjenih naroda 2024/12 o postupanju s djecom povezanom s terorističkim skupinama, uključujući djecu koju te skupine unovačuju i iskorištavaju,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 1. travnja 2025. naslovljenu „ProtectEU 2025. – 2030.: europska strategija unutarnje sigurnosti” (COM(2025)0148),

– uzimajući u obzir izvješće Europola naslovljeno „EU Serious and Organised Crime Threat Assessment (EU-SOCTA) 2025” (Procjena prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u za 2025.),

– uzimajući u obzir nadolazeći akcijski plan EU-a za zaštitu djece od kriminala,

– uzimajući u obzir projekt STRIVE Juvenile EU-a i Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC) i zaključke donesene nakon evaluacije tog projekta,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama)[1], osobito

[1] SL L 277, 27.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

njezine odredbe o zaštiti maloljetnika na internetu, procjeni i ublažavanju sistemskih rizika povezanih s nezakonitim sadržajem i štetnim ponašanjem na internetu, sustavima za preporučivanje i odgovornostima vrlo velikih internetskih platformi i vrlo velikih internetskih tražilica,

– uzimajući u obzir smjernice Komisije u okviru Akta o digitalnim uslugama o zaštiti maloljetnika od 14. srpnja 2025.[2],

– uzimajući u obzir obavještajno izvješće Europola od 12. studenoga 2024. naslovljeno „The recruitment of young perpetrators for criminal networks” (Novačenje mladih počinitelja kaznenih djela u kriminalne mreže),

– uzimajući u obzir radni dokument istraživačkog centra UNICEF-a Innocenti – Globalnog ureda za istraživanja i predviđanja iz rujna 2024. naslovljen „Children’s Involvement in Organized Violence: Emerging trends and knowledge gaps” (Uključenost djece u organizirano nasilje: novi trendovi i nedostatno znanje),

– uzimajući u obzir strategiju EU-a o pravima djeteta i strategiju EU-a u području droga,

– uzimajući u obzir saslušanje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove od 4. lipnja 2025. naslovljeno „Radicalisation online, with a focus on the recruitment of children for organised crime and terrorism” (Radikalizacija na internetu, s naglaskom na novačenju djece za organizirani kriminal i terorizam),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2026. o ubojstvu Mehdija Kessacija: hitna potreba za ambicioznim europskim djelovanjem protiv trgovine drogom[3],

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima[4],

– uzimajući u obzir članak 136. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da organizirane kriminalne i terorističke skupine u okviru svojih operativnih strategija sve više novače i iskorištavaju djecu, među ostalim kako bi zaštitile odrasle počinitelje od otkrivanja i kaznenog progona te proširile nezakonite aktivnosti;

B. budući da Europolovo obavještajno izvješće iz studenoga 2024.

---

2 SL C, C/2025/5519, 10.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.
3 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2026)0007.
4 SL L 132, 21.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj.

pokazuje da maloljetnici koje su unovačile kriminalne mreže obično nisu u izravnom kontaktu s višim razinama tih organizacija i regrutiraju se preko pružatelja kriminalnih usluga; budući da su ti maloljetnici zbog ograničenog znanja o strukturi tih mreža i čestog nepostojanja prethodne kaznene evidencije niskorizični operativci za koje je manje vjerojatno da će u slučaju uhićenja pružiti korisne informacije tijelima kaznenog progona;

C. budući da se novačenjem i iskorištavanjem djece koje provode organizirane kriminalne i terorističke skupine krše temeljna prava djece, uključujući njihovo dostojanstvo, što ima ozbiljne posljedice za njihovu sigurnost i budućnost; budući da izloženost djece novačenju koje provode organizirane kriminalne mreže proizlazi iz kumulativnih i intersekcijskih faktora rizika, uključujući nedostatak osjećaja pripadnosti, negativna iskustva u djetinjstvu i izazove povezane s mentalnim zdravljem, koji se namjerno iskorištavaju; budući da učinkovita prevencija zahtijeva integrirane odgovore kojima se uklanjaju ti faktori;

D. budući da je novačenje djece iz prvenstveno humanitarnog problema preraslo u sustavni pokretač organiziranog kriminala te je postalo dio operativnih modela kriminalnih mreža i prepreka miru, sigurnosti i razvoju; budući da kriminalne skupine koje novače djecu ugrožavaju sigurnost EU-a, potiču kriminal i perpetuiraju cikluse nasilja i nesigurnosti koji se protežu kroz više generacija;

E. budući da te prakse olakšava određeni tehnološki razvoj zbog kojeg može doći do normalizacije i poticanja kriminalnog ponašanja među djecom;

F. budući da je Europol 2024. proveo mapiranje i utvrdio 821 visokorizičnu kriminalnu mrežu aktivnu u EU-u, uz procijenjeni godišnji prihod u iznosu od 92 do 188 milijardi EUR, što čini otprilike 0,7 – 1,4 % BDP-a EU-a[5]; budući da su maloljetnici uključeni u više od 70 % nezakonitih tržišnih aktivnosti, uključujući trgovinu drogom, iznudu, internetske prijevare, pranje novca, nezakonitu trgovinu vatrenim oružjem i mehanizme „nasilja kao usluge”, pri čemu kriminalne mreže iskorištavaju djecu od samo 12 godina za zadaće kao što su prodavanje droge na ulicama, dostavljanje gotovine i izvlačenje droga iz teretnih kontejnera;

G. budući da kriminalne organizacije sustavno ciljaju djecu u vrlo osjetljivim situacijama, posebno djecu koja se suočavaju sa socioekonomskom isključenošću, napuštanjem školovanja i raspadanjem obitelji, ili djecu migrante, pri čemu iskorištavaju njihovu ekonomsku nesigurnost, društvenu marginalizaciju i nedostatak osviještenosti o rizicima;

---

5 Izvješće Europola od 4. travnja 2024. „Raskrinkavanje najopasnijih kriminalnih mreža u EU-u”, ažurirano u svibnju 2026.

H. budući da su djevojčice i mlade žene sve više uključene u organizirani kriminal, iako ih kaznenopravni sustavi često zanemaruju, pri čemu je 22 % identificiranih žrtava trgovine ljudima u zapadnoj i južnoj Europi prisiljeno na kriminalne aktivnosti, prvenstveno trgovinu drogom;

I. budući da nezakonita trgovina vatrenim oružjem i nezakonita uporaba pirotehničkih sredstava doprinose prelasku s kaznenih djela niske razine na ozbiljnija i nasilnija kaznena djela koja uključuju maloljetnike, među kojima su iznuda i ubojstva; budući da osobe koje provode novačenje za kriminalne mreže mogu maloljetnicima ponuditi znatne financijske poticaje, u rasponu od nekoliko tisuća eura do čak 20 000 EUR za ubojstvo;

J. budući da su zastrašivanje i prisila povezani s drogom primarni put kojim organizirane kriminalne mreže unovačuju i iskorištavaju djecu, putem dužništva, mamljenja i nasilja; budući da prekogranični doseg takvih mreža znači da se takve pojave ne mogu na odgovarajući način riješiti samo nacionalnim djelovanjem;

K. budući da je širenje tržišta droga dovelo do alarmantne razine uključenosti maloljetnika, što je vidljivo iz naglog povećanja upotrebe važnih logističkih čvorišta, uključujući luke; budući da nedostatak usklađenih učinaka trenutačne definicije organiziranog kriminala u državama članicama EU-a otežava prikupljanje i usporedivost podataka te budući da su podaci o maloljetnicima u organiziranom kriminalu oskudni, često nepouzdani i jedva usporedivi zbog različite dobi kaznene odgovornosti i nedovoljnog prijavljivanja;

L. budući da su nedovoljna ulaganja u javne usluge, uključujući prevenciju, obrazovanje i zdravstvene usluge, temeljni uzroci novačenja djece od strane organiziranih kriminalnih skupina;

M. budući da zbog fragmentiranih institucionalnih odgovora i nedovoljne koordinacije između sustava za zaštitu djece, pravosudnih tijela, sigurnosnih agencija i digitalnih regulatora dolazi do nedostataka koje iskorištavaju kriminalne skupine; budući da se u rezoluciji Parlamenta o ubojstvu Mehdija Kessacija u Marseilleu osuđuje sustavno novačenje mladih od strane kriminalnih skupina i poziva na pojačanu prevenciju, zaštitu i kazneni progon, uključujući pružanje specijalizirane potpore maloljetnicima kako bi pobjegli od iskorištavanja i ponovno se uključili u društvo;

N. budući da je Europol u travnju 2025. osnovao operativnu radnu skupinu pod nazivom „GRIMM” za koordinaciju s tehnološkim poduzećima kako bi se utvrdili pokušaji novačenja djece putem društvenih mreža i platformi za razmjenu poruka, koju vodi Švedska i koja okuplja policijske snage iz Belgije, Danske, Finske, Francuske, Njemačke, Nizozemske i Norveške;

O. budući da pristupi utemeljeni na dokazima, kao što su oni razvijeni u

okviru projekta STRIVE Juvenile EU-a i UNODC-a, pokazuju učinkovitost preventivnih, međusektorskih, rodno osjetljivih odgovora utemeljenih na informacijama o traumi i usmjerenih na djecu;

1. oštro osuđuje novačenje i iskorištavanje djece koje provode organizirane kriminalne i terorističke skupine u svim oblicima, na internetu i izvan njega;

2. potvrđuje da novačenje djece predstavlja teško kazneno djelo protiv djece i ozbiljno kršenje ljudskih prava; naglašava da je riječ o sve većoj unutarnjoj i vanjskoj sigurnosnoj prijetnji za Europsku uniju koja zahtijeva sveobuhvatan odgovor usmjeren na zaštitu, ranu prevenciju, pristup pravima i kontinuitet obrazovanja, integraciju unutarnje sigurnosti, pravosuđa, socijalnih i obrazovnih sustava te strategija i mjera usmjerenih na jačanje okvira zaštite za djecu, na internetu i izvan njega;

3. podsjeća da je dijete prije svega dijete i da bi se prema njemu trebalo postupati na odgovarajući način te poziva države članice da osiguraju da najbolji interes djeteta uvijek bude na prvome mjestu;

4. poziva Komisiju i države članice da kao prioritetno područje u predstojećem akcijskom planu EU-a za zaštitu djece od kriminala izričito prepoznaju prevenciju i odgovore na novačenje djece koje provode organizirane kriminalne i terorističke skupine; poziva na to da se u taj akcijski plan uključi poseban stup prevencije s mehanizmima ranog upozoravanja koji uključuju škole, socijalne službe i obitelji te pristup usmjeren na mlade i usredotočen na razvoj životnih vještina zahvaljujući izravnom angažmanu u zajednici;

5. poziva Komisiju da i u predstojećem zakonodavnom prijedlogu za modernizirana pravila o organiziranom kriminalu obradi pitanje novačenja djece od strane organiziranih kriminalnih skupina; poziva Komisiju da razmotri uključivanje posebnih odredbi u taj prijedlog, kao što su otegotne okolnosti za novačenje djece; u tom pogledu ponavlja svoj poziv na uspostavu nove zajedničke definicije „zločinačkog udruženja” kojom se također uzima u obzir upotreba nasilja, korupcije ili zastrašivanja od strane kriminalnih skupina;

6. poziva Komisiju da što prije objavi zakonodavni prijedlog za reviziju Direktive EU-a o pirotehničkim sredstvima[6] kako bi se riješilo pitanje uporabe pirotehničkih sredstava kao oružja, uključujući iskorištavanje ugroženih mladih ljudi; potiče države članice da pojačaju suradnju s Europolom i Eurojustom, posebno u lukama,

---

6 Direktiva 2013/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište, (SL L 178, 28.6.2013., str. 27., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj).

logističkim čvorištima i urbanim područjima s ranjivim zajednicama, razmjenom najboljih praksi i pružanjem osposobljavanja za utvrđivanje i prijavljivanje sumnjivih aktivnosti koje uključuju djecu;

7. poziva Komisiju i države članice da prepoznaju zastrašivanje povezano s drogama kao ustaljeni put novačenja u organizirani kriminal; poziva države članice da se pobrinu za to da nacionalne strategije koje se odnose na novačenje djece izričito uključuju međuagencijske odgovore na zastrašivanje povezano s drogama, oslanjajući se na nove modele najboljih praksi;

8. potiče na usvajanje pristupa „prevencija na prvome mjestu” i integriranih sustava zaštite koji su usmjereni na djecu, rodno osjetljivi, utemeljeni na informacijama o traumi i međusektorski, s naglaskom na ranoj identifikaciji ugrožene djece, intervencijama na razini zajednice i jačanju obitelji i socijalnih usluga; ističe pozitivnu ulogu sporta, obrazovnih udruga i organizacija u zajednici u pružanju sigurnog, zdravog i uključivog okruženja;

9. smatra da zbog prekogranične prirode organiziranog kriminala isključivo nacionalni odgovori u području zaštite žrtava nisu prikladni za djecu i mlade; poziva na pojačanu suradnju među sektorima sigurnosti, pravosuđa, zaštite djece, obrazovanja i zdravstva, kao i na javno-privatna partnerstva, kako bi se osigurali integrirani i međusektorski okviri zaštićenog okruženja za djecu, na internetu i izvan njega;

10. naglašava da je internetska dimenzija novačenja djece sada ključna za operativne modele organiziranih kriminalnih i terorističkih skupina koje sustavno iskorištavaju digitalne usluge za identifikaciju, ciljanje, mamljenje, manipuliranje i prisiljavanje djece; naglašava da činjenica da organizirane kriminalne mreže novače djecu na internetu stvara znatne nedostatke u provedbi zakonodavstva zbog ograničene suradnje platformi; poziva Komisiju i države članice da osiguraju provedbu sadašnjih obveza za platforme;

11. poziva Komisiju i države članice da osiguraju snažnu i dosljednu provedbu Akta o digitalnim uslugama u skladu s pravima djeteta i u skladu sa smjernicama Komisije o zaštiti maloljetnika;

12. poziva Komisiju da osigura potpunu provedbu digitalnog zakonodavstva EU-a i da, prema potrebi, ojača obveze platformi da poduzmu mjere protiv iskorištavanja i novačenja djece, kao i da ojača zaštitu maloljetnika na internetu predstojećim Aktom o digitalnoj pravednosti, uklanjanjem regulatornih nedostataka u područjima kao što su integrirana sigurnost, zadane vrijednosti prilagođene dobi i ciljane poslovne prakse usmjerene na djecu, osiguravajući pritom da nove mjere ostanu razmjerne, utemeljene na dokazima i usklađene sa širim digitalnim regulatornim okvirom;

13. naglašava sve veću prijetnju kriminala kao usluge, uključujući nasilje

kao uslugu, kojim se mladi novače na internetu za provedbu nasilnih zadaća; pozdravlja Europolovu operativnu radnu skupinu GRIMM i poziva države članice, Europol i Eurojust da ojačaju zajedničke istrage usmjerene na subjekte koji novače, poticatelje i aktere na visokoj razini, a ne da ograničavaju provedbene mjere na maloljetnike koji izvršavaju kaznena djela;

14. naglašava da se s djecom uključenom u kriminalne aktivnosti kao rezultat novačenja mora postupati u skladu s međunarodnim standardima; podsjeća da je suradnja s nasilnim skupinama često potaknuta postupnom prisilom i grupnom dinamikom, a ne ideološkim pridržavanjem;

15. naglašava da se uvijek moraju uzeti u obzir pojedinačne okolnosti svakog slučaja, uključujući prisilu ili iskorištavanje, kao i ozbiljnost počinjenog kaznenog djela, razinu rizika koju počinitelj predstavlja za javnu sigurnost te primjenjivo pravo EU-a i nacionalno pravo;

16. poziva na uspostavu pravosudnih sustava prilagođenih djeci, rodno osjetljivih i utemeljenih na informacijama o traumama te prilagođenih međusektorskih programa reintegracije utemeljenih na informacijama o traumama, uključujući pristup obrazovanju, potpori za mentalno zdravlje i psihosocijalnoj potpori te uslugama oporavka i rehabilitacije, zaštiti od odmazde, među ostalim za obitelji, načinima za dostojanstveno zapošljavanje i mjerama za sprečavanje stigmatizacije i opetovanog novačenja; podsjeća da bi se u skladu s Direktivom (EU) 2016/800 lišavanje slobode djeteta, posebno u obliku pritvora, trebalo izreći samo kao krajnja mjera i da bi, ako je to moguće, nadležna tijela država članica trebala provesti alternativne mjere; napominje da se u određenim državama članicama restorativna pravda pokazala učinkovitom;

17. potiče države članice da poboljšaju interoperabilno, međusektorsko prikupljanje i razmjenu podataka o novačenju djece u organizirane kriminalne i terorističke skupine, uključujući raščlanjene i usklađene podatke na razini EU-a, kako bi se bolje razumjeli trendovi i faktori rizika; naglašava da svako prikupljanje, obrada ili razmjena podataka koji se odnose na djecu mora u potpunosti biti u skladu s pravilima o zaštiti podataka i načelom nediskriminacije;

18. podržava jačanje uspješnih inicijativa utemeljenih na dokazima, kao što su projekt STRIVE Juvenile EU-a i UNODC-a kao i njegov strateški sljednik, inicijativa EU-a i UNODC-a za zaštitu budućnosti, među ostalim u nestabilnim kontekstima pogođenima sukobima;

19. poziva na snažniju međunarodnu suradnju s partnerskim zemljama kako bi se riješio problem prekograničnih mreža za novačenje i spriječila eksternalizacija izrabljivanja u kriminalne svrhe;

20. naglašava da se u okviru takve suradnje posebna pozornost mora posvetiti djeci u situacijama povećane ugroženosti, uključujući djecu

bez pratnje i djecu migrante, te se mora osigurati pristup sigurnim kanalima za podnošenje prijava, skrbništvu, pravnoj pomoći i prekograničnim mehanizmima za zaštitu djece utemeljenima na pravima;

21. naglašava važnost rješavanja temeljnih uzroka, uključujući siromaštvo, nejednakost, isključenost, nedostatak obrazovanja i izloženost nasilju te nedovoljna ulaganja u javne usluge; poziva Komisiju i države članice da povećaju financijsku potporu organizacijama civilnog društva, inicijativama u zajednici, sportskim udrugama i obrazovnim programima u područjima koja su najizloženija novačenju od strane organiziranih kriminalnih mreža, nudeći vjerodostojne alternative kriminalnim putovima;

22. izražava posebnu zabrinutost zbog toga što organizirane kriminalne mreže nerazmjerno ciljaju i iskorištavaju djevojčice i mlade žene, među ostalim mamljenjem, trgovanjem ljudima i seksualnim iskorištavanjem; naglašava da se djevojčice suočavaju sa specifičnim preprekama u izbjegavanju kriminalne prisile i pristupu pravosuđu, oporavku i reintegraciji te poziva države članice da osiguraju da sve mjere prevencije, zaštite i potpore budu rodno osjetljive i da se njima posebno rješavaju ranjivosti i potrebe djevojčica; u tom pogledu podsjeća na obveze utvrđene u Direktivi o suzbijanju trgovanja ljudima[7];

23. poziva Komisiju i države članice da dodijele odgovarajuća sredstva u okviru relevantnih programa EU-a kako bi se spriječilo i učinkovito odgovorilo na novačenje djece koje provode organizirane kriminalne i terorističke skupine, a posebno kako bi se pružila potpora dežurnoj mreži za 116 000 nestale djece kao ključnim višeagencijskim partnerima u utvrđivanju ugrožene djece;

24. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Europolu i Uredu Ujedinjenih naroda za droge i kriminal.

---

[7] Direktiva (EU) 2024/1712 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava (SL L, 2024/1712, 24.6.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj).